

Братя Грим
Бялата змия

Преди много години живял един цар, прочут из цялата страна с мъдростта си. Нищо не оставало скрито от него – по неведоми пътища пристигали вести и за най-потайните неща. Но той имал чудноват обичай. Всеки обед, след като вдигали трапезата и всички се разотивали, един верен придворен му донасял още едно блюдо. То винаги било захлупено, тъй че и придворният не знаел какво има вътре, защото царят я отхлупвал и ядял от нея, само когато оставал сам.

Това продължавало така от много време. Но един ден придворният не можал да устои на любопитството си и занесъл блюдото в своята стая. Заклучил старателно вратата, вдигнал похлупака и видял бяла змия, която била сварена. Той почувствал непреодолимо желание да я опита, отрязал едно късче и го сложил в устата си. Но щом го докоснал с езика си, доловил отвън някакъв странен шепот. Приближил се, вслушал се и разбрал, че вън разговарят врабчетата и си разказват какво са видели на полето и в гората. След като хапнал от змията, придворният придобил способността да разбира езика на птиците и на животните.

Случило се тъкмо този ден да изчезне най-хубавият пръстен на царицата. Усъмнили се, че го е откраднал довереният придворен на царя понеже той имал право да влиза навсякъде. Повикал го царят, скарал му се и го заплашил, че ако до следващия ден не посочи крадеца, ще решат, че той е откраднал пръстена и ще да му вземат главата. Той уверявал царя, че е невинен, но нищо не му помогнало – царят го отпратил, без да му каже добра дума. Разтревожен и изплашен, придворният излязъл на двора и се замислил как да си помогне в бедата.

Край двора имало рекичка; на брега се разхождали патиците, чистели и пригладжали с човки перата си и водели душевен разговор. Служителят се спрял до тях да ги подслуша. А те си разказвали къде са ходили сутринта и колко хубаво са се нахранили. Но една се обадила сърдито:

– Тежко ми е на стомаха. В бързината глътнах един пръстен, който беше паднал под прозореца на царицата.

Служителят веднага я сграбчил за шията, занесъл я в кухнята и казал на готвача:

– Я заколи тази птица, доста е угоена.

– Да – отвърнал готвачът, като я претеглил на ръка, – добре се е угоила и отдавна чака да бъде опечена.

Заклали я и в стомаха ѝ намерили пръстена на царицата.

Така придворният лесно доказал невинността си пред царя, който решил да поправи своята несправедливост и затова му позволил да

поиска някаква милост като му обещал най-високата длъжност в двореца, стига той да я пожелае.

Ала придворният, макар че бил млад и хубав, се отказал от всякаква царска милост, защото мъката от обидата не напускала сърцето му и не искал да остане повече на служба в двореца. Помолвил само да му дадат един кон и малко пари, за да тръгне по широкия свят. Изпълнили молбата му.

Тръгнал той на път и един ден минал покрай едно езеро. Забелязал три риби, които се били заплели в тръстиката и дишали тежко без вода. Макар хората да разправят, че рибите са неми, той все пак доловил жалбата им – чакала ги жестока смърт. И понеже имал милостиво сърце, слязъл от коня и пуснал трите риби в езерото. Те запляскали с опашки от радост, подали отново глави над водата и му викнали:

– Няма да забравим, че ни спаси живота и ще ти се отблагодарим.

Възседнал той коня и продължил пътя си. След известно време от пясъка под нозете на коня се разнесе някакъв глас. Ослушал се момъкът и доловил, че царят на мравките се вайка:

– Ох, тези хора, да пропаднат вдън земя с тромавите си добичета! Ето този глупав кон тъпче без жалост племето ми с тежките си копита.

Тогава момъкът отбил коня по един страничен път и царят на мравките викнал след него:

– Няма да забравим това добро и ще ти се отблагодарим.

Пътят му минавал през една гора и той видял на едно дърво двойка гарвани, които изхвърляли рожбите си от гнездото:

– Махайте се, обесници такива – грачели те, – не можем да ви нахраним! Пораснахте вече и трябва сами да си търсите храна.

Клетите гарванчета лежали на земята, пърхали и пляскали с крилата си и грачели:

– Та ние сме още безпомощни деца! Как да си търсим сами храна, като не умеем да летим? Ще умрем тук от глад.

Тогава добрият момък слязъл от коня, убил го с меч си и го оставил за храна на гарванчетата. Те заподскачали, стигнали до него, нахранили се и гракнали:

– Няма да забравим това добро и ще ти се отблагодарим.

Сега момъкът бил принуден да ходи пеш и след като извървял много и дълги пътища, стигнал в един голям град. По улиците имало небивала глъчка и навалица. Скоро се появил един конник и разгласил, че принцесата търси съпруг, но който иска да я вземе за жена, трябва да изпълни едно тежко условие; ако не успее, ще плати с живота си. Мнозина

били опитали вече, но намерили смъртта си.

Видял момъкът принцесата и бил толкова заслепен от голямата ѝ хубост, че забравил всяка опасност. Застанал пред царя и поискал ръката на дъщеря му.

Завели го незабавно на морския бряг и пред очите му хвърлили във водата един златен пръстен. После царят му заповядал да извади тоя пръстен от морското дъно и добавил:

– Ако изплуваш без него, ще те хвърлят вързан във водата и ти ще се удавиш.

На всички им било жал за хубавия момък, но го оставили сам на морския бряг. Стоял той и размислял какво да прави и изведнъж видял, че към него плуват три риби – и то точно онези, на които бил спасил живота. Едната от тях държала в устата си мида, която сложила на брега пред краката на момъка; той я вдигнал, отворил я и видял в нея пръстена.

Зарадвал се много, занесъл го на царя и очаквал, че той ще му даде обещаната награда. Но гордата принцеса, като чула, че момъкът не е от царско потекло, отблъснала предложението му и поискала да бъде изпълнено друго нейно желание. Тя слязла в градината и разпиляла из тревата десет чувала, пълни с просо.

– Длъжен е да събере просото до утре, преди да изгрее слънцето – рекла тя, – и не бива да се загуби нито зрънце.

Седнал момъкът в градината и се замислил как да изпълни това желание, но не можал нищо да измисли. Седял, потънал в скръб, и чакал да дойде утрото, за да го отведат на смърт.

Но когато първите слънчеви лъчи озарили градината, видял наредени един до друг десетте чувала, пълни догоре, и нито зрънце не било изгубено. През нощта пристигнал царят на мравките с хиляди и хиляди мравки – благодарните живинки събрали най-старателно просото и напълнили чувалите.

Принцесата слязла в градината и видяла с изненада, че момъкът изпълнил каквото му била поръчала. Но все още не могла да усмири гордото си сърце и каза:

– Макар че изпълни двете ми желания, няма да стане мой съпруг, докато не ми донесе ябълка от дървото на живота.

Не знаел момъкът къде расте дървото на живота, но тръгнал на път; решил да върви, докато го държат краката, макар че не се надявал да го намери. Вървял, вървял, пребродил три царства. Една вечер стигнал до една гора и легнал под едно дърво да спи. Ала преди да го обори сънят,

чул някакъв шум в клоните и в ръката му паднала една златна ябълка. В същия миг от клоните се спуснали три гарвана и гракнали:

– Ние сме трите гарванчета, които ти спаси от гладна смърт. Като пораснахме и чухме, че търсиш златната ябълка, прелетяхме над морето, стигнахме чак до края на земята, където расте дървото на живота, и ти донесохме тази ябълка.

Зарадвал се много момъкът, тръгнал обратно по същия път и занесъл златната ябълка на хубавата принцеса. Сега вече тя не знаела как да му откаже. Разделили си ябълката на живота и я изяли заедно. В същия миг сърцето ѝ се изпълнило с любов към него, те се оженили и заживели весело и щастливо до дълбоки старини.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Die weiße Schlange

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2435>]